

Nr 202.

Av herr **Lindhagen**, *angående Skepps- och Kastellholmarnas framtida disposition.*

Undertecknad anhåller med åberopande av bifogade promemoria, att riksdagen ville hos Kungl. Maj:t hemställa,

att Skepps- och Kastellholmarna måtte reserveras under statens trygga äganderätt till framtida uppförande av en byggnad å vardera holmen för något förnämligt statsändamål, omgärdade väsentligen med parkanläggningar — allt till glädje och hälsa för slottet, statsråd, riksdagsledamöter, de 600,000 stenökeninvånarna; till glans åt det historiska inloppet till Sveriges huvudstad samt till lockelse för de tallösa turister, som från in- och utland strömma till och med sitt guld befrukta de svenska näringarna.

Stockholm den 24 januari 1937.

Carl Lindhagen.

*Bilaga.***Pro memoria.**

Undertecknad liksom många andra äro gripna av helig vrede över de snöda lustar på höjderna, som önska köpslå om Skepps- och Kastellholmarnas uppdelande i tomtmark, till försäljning åt enskilda spekulanter för uppförande av hyreshus åt hyresgäster, som i ett sådant läge med tiden kunna mjölkas på allt högre hyror.

Medel för statens växande utgifter få väl sökas annorledes än på sådana vägar.

Framlidne justitierådet Albert Lindhagen, kallad Stockholms okrönte konung, sökte rädda holmarna på ett annat sätt. Såsom medlem i en kunglig kommitté som år 1885 inkom med förslag till byggnadsplatser för nytt riksdagshus och ny riksbank, tillhörde han majoriteten, som förordade Skeppsholmen, för vilken plats han ock särskilt förde talan. Därefter förordade han Ridderholmen, men i likhet med huvudstadens opinion under inga förhållanden Helgeandsholmen, som borde ligga fri.

Om kommitténs förslag förverkligats hade riksdagshuset fått den förnämligaste plats, som kanske i någon huvudstad kan uppletas. De båda statsmakternas residenser fingo resa sig stolt på terrängens krön mitt emot varandra på ömse sidor om strömmarna, det oförlikneliga inslaget i Stockholms skönvärden. Folkmaktens slott hade legat där mitt i stadens centrum med utblick runt omkring över huvudstaden och dess vattenvägar.

Albert Lindhagen trodde med kommitterades förslag också skulle räddats denna utpost i stadens skönhetsvärden åt landet och dess huvudstad för evärdeliga tider. Han sade enskilt någon gång, att det nog var bäst att Skeppsholmen ej komme i stadens besittning. Ty då äventyrade man, att »de skulle förstöra den». Han hade erfarenheter om mödan och svårigheterna att få stadens fäder med på en framsynt stadsplan.

Nu är läget förändrat. Nu är sedan åtskillig tid tillbaka regeringsmakten i förlitande på riksdagens bifall beredd, befarar jag, att för trettio silverpenningar, omedelbart förspilda i följande års budget, förråda historiens genius och ett av landets främsta minnesmärken.

Nu må folket resa sig, innan det är för sent. En utväg vore att både staten och staden enades principiellt, att holmen vore en pärla i naturens skapelse och därför borde givas den upphöjelse, vartill den av naturen och valet av säte för huvudstaden är tillämnad. Sedan kunna de komma överens om, att samtidigt hålla tummen på varandra för syftets uppnående.

Detta kunde ske på så sätt, att staten sålde holmen och dess utsprång Kastellholmen till staden för ett rimligt pris med förbehåll att en tomt reserverades på vardera holmen eller helst endast på Skeppsholmen för någon förnämlig statsbyggnad exempelvis tillbyggnad för Nationalmuseum, ett ståtligt riksarkiv eller ett nytt riksdagshus, vilket bör, om det kommer till stånd, läggas där och på ingen annan plats. Tillika borde staden i avtalet förpliktas att anlägga och underhålla övriga omgivningar som parkområde för evärdeliga tider.

Carl Lindhagen.